

způsobeného mimo poškození okna a tabule; tudíž opravy poškozených dveří a zámku. Vzdání se poškozeného na náhradu jest však s hlediska čís. 2 druhého odstavce §u 531 tr. zák. bez významu, ježto pojem náhrady přímo vylučuje pojem vzdání se, a co do onoho ustanovení není tu obdobného výkladu, jaký se co do nápravy škody § 187 tr. zák. podává ze znění §u 188 tr. zák. Požadujeť ustanovení §u 531 tr. zák., aby pachatel aspoň podle svých sil snažil se odčinití způsobené bezpráví tím, že, třeba bez žádosti poškozeného, zjedná co do jmění tohoto týž stav, jaký byl před činem trestným. I kdyby tedy navrženými průvody bylo zjištěno, co jimi mělo býti osvědčeno, nebyla by tím zjednána bez-trestnost stěžovatelova z důvodů promlčení, jelikož — jak i poškozená seznala a stížnost ani nepopírá — za část způsobené škody, totiž za poškození dveří a zámku, náhrada dána nebyla, a stěžovatel ani netvrdil, že nebyl s to, dáti i tuto náhradu. Zamítací usnesení nalézacího soudu nemohlo proto míti na rozhodnutí účinek stěžovateli škodlivý a nalézací soud správně použil zákona, řídě se názorem, že náhradou, vyhovující sice tvrzenému narovnání pachatele s poškozenou, neobsahující však celé způsobené škody, předpoklad promlčení dle čís. 2 druhého odstavce §u 531 tr. zák. zjednán není.

### Čís. 1300.

**Vzetí do přísahy není zákonným předpokladem povahy osoby vrchnostenské, leč by to zákon výslovně nařizoval.**

(Rozh. ze dne 13. října 1923, Kr II 554/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 26. května 1922, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle §u 81 tr. zák. a přestupkem podle §u 312 tr. zák. — mimo jiné z těchto

### důvodů

Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř. zmateční stížnost namítá, že H. nepožíval ochrany §u 68 tr. zák. vzhledem k tomu, že dle zjištění rozsudku nesložil ani slibu ani přísahy. Stížnost dovozuje, že každý orgán státní musí nezbytně vykonati slib nebo přísahu, jinak že ho nelze připustiti k úředním výkonům, a že výkony jím předsevzaté nesluší pokládati za výkony úřední. Námitka je právně bezpodstatnou. Ustanovení druhého odstavce §u 68 tr. zák., dle něhož pouze lesní úředníci a lesní dozorčí personál, ustanovení k dozoru nad lesy, požívají ochrany dle §u 68 tr. zák., i když jsou ve službách soukromých, ale jen tehdy, byly-li příslušným úřadem zeměpanským vzaty do přísahy, nasvědčuje zcela neklamně tomu, že se u ostatních osob, vypočetných tamtéž jako vrchnost, vzetí do přísahy jako zákonný předpoklad povahy osoby vrchnostenské nevyžaduje. To patrně i z ustanovení dru-

hého odstavce Šu 101 tr. zák., dle něhož i za úředníka ve smyslu prvního odstavce téhož Šu pokládati jest toho, kdož mocí přímého nebo nepřímého veřejného příkazu, p ř í s e ž n ě n e b o n e p ř í s e ž n ě povolán jest obstarávati záležitosti vládní. Právem přiznává proto rozsudek povahu osoby vrchnostenské a ochranu dle Šu 68 tr. zák. Janu H-ovi, který dle rozsudkového zjištění u berního úřadu v K. jako trestní posel, byť jen na přechodnou dobu, ustanoven byl na základě schválení moravského zemského finančního ředitelství v Brně ze dne 14. října 1921, kterým obdržel od jmenovaného berního úřadu legitimaci, že dle citovaného výnosu ustanoven byl trestním poslem a že jest oprávněn prováděti nařízené zájmy.

### Čís. 1301.

**»Veřejným« ve smyslu Šu 305 tr. zák. jest projev, jenž byl pronesen za okolností, že mohl býti zaslechnut více osobami, předem individuálně neurčitými. K výkladu pojmu »veřejně« v Šu 39 zákona na ochranu republiky nelze tu přihlížeti.**

(Rozh. ze dne 13. října 1923, Kr II 649/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 8. srpna 1922, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle Šu 305 tr. zák. a přestupkem dle Šu 496 tr. zák. a dle čl. V. zákona ze dne 17. prosince 1862 čís. 8 ř. zák. z roku 1863.

### D ů v o d y:

Hmotněprávní zmatek dle Šu 281 čís. 9 a) tr. ř. spatřuje stížnost v tom, že soud, prý neprávem, uznal, že závadný výrok pronesen byl veřejně, ač nestalo se tak na nějaké schůzi ani na místě, kde se lidé četně shromažďují, nýbrž pronesen byl vůči jednotlivci v nepatrné, zapadlé vesnici. Než tam, kde zákon vyžaduje veřejnosti kvalifikované, jako v §§ 308, 309, 310 tr. zák., nepomíjí též přiměřeným doslovem to zdůrazniti. V Šu 305 tr. zák. používá zákon jen téhož zcela všeobecného obratu, jako na všech místech, kde nejde o řeč pouze soukromě, mezi čtyřma očima pronesenou. Znamenáť tu výraz veřejně, kladený na roveň obratu před více — tedy alespoň dvěma — lidmi, nastoupivší důsledně na místo obratu »na místě veřejném« v trestním zákonníku z roku 1803, jen tolik, že řeč pronesena býti musí za okolností, kde může zaslechnuta býti více osobami, předem individuálně neurčenými. Podotknuto budiž, že i vládnoucí teorie kvantitativní (již přijímá též osnova trestního zákona) rozumí pod pojmem veřejnosti jen možnost postřehnutí činu větším počtem osob, při čemž ani na tom nesejde, zda jsou to osoby, určené individuálně čili nic. Dle toho byla tu veřejnost též v tomto případě, neboť řeč pronesena byla dle zjištění rozsudku vůči Františku F-ovi na veřejné ulici, kde v tu dobu chodili lidé po práci, a mohli ji za-